

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019 SARA LIDMAN-SÄLLSKAPET

Årsmöte

Årsmöte för Sara Lidman-sällskapet hölls den 6 april 2019 på Bokcafé Pilgatan.

Styrelse

Styrelsens ledamöter utses av årsmötet. Under verksamhetsåret 2019 har styrelsen bestått av följande personer:

Ordförande: Ann Sigfridsson (-> 2021)

Sekreterare: Erik Danielsson (-> 2021)

Kassör: Göran Larsson (-> 2020)

Övriga ledamöter: Anita Persson (-> 2020)
Harald Larsen (-> 2020)
Jenny Norlander (-> 2021)
Karin Högström (-> 2021)

Suppleanter: Ulla Danielsson
Christina Ohlsson
Ellenor Lindgren
Annelie Bränström Öhman
Mikael Berglund (samtliga -> 2020)

Revisorer: Stephan Stenmark och Åke Lidén

Valberedning Stephen Goldin
Annika Edlund
Birgitta Larsson

Styrelsemöten

Sällskapet har under verksamhetsåret 2019 haft sammanlagt nio protokollförda styrelsemöten förlagda till Bokcafé Pilgatan, 14 januari, 11 februari, 11 mars, 6 april (konstituerande möte), 6 maj, 2 september, 30 september, 28 oktober och 2 december. I samband med styrelsens arbetshelg i Missenträsk 15-16 juni skedde också protokollfört möte. Stockholms ledamöter deltar både fysiskt och via telefon, även från Skellefteå sker deltagande ibland via telefon.

Medlemsavgift och antal medlemmar

Medlemsavgiften har under verksamhetsåret varit 150 kr för vuxen, 125 kr för tillkommande familjemedlem, 75 kr för ungdomar under 26 år samt 300 kr för institutioner som bibliotek, skolor, studieförbund.

Under året hade sällskapet totalt 198 betalande medlemmar. Fördelning: Skellefteå 68, Stockholm 48, Umeå 62 och övriga 20. Medlemsantalet har ökat med totalt 14 personer jämfört med föregående år.

Ekonomisk redovisning

Se bilaga.

Arrangemang - antal deltagande

Sara-dagen

- 2019-04-06, den tolfte i ordningen anordnades i Umeå, Väven, Foajéscenen Öppna. Årets tema var **Stubbe & stubin – Sara Lidman som talare och aktivist**. De medverkande visade på olika aspekter av Sara Lidmans talarkonst. Harald Larsen inledde med *"Men jag fick tag i publiken – det kändes bra". Med Sara i talarstolen*. Birgitta Holm medverkade med *Sara och predikohuvan* och Stina Oscarsson med anförandet *Orden som kan förhindra ett krig*. Västerbottenskuriren publicerade Stina Oscarssons inlägg med rubrik *Saras ord i kamp mot kriget*, ingress: *Sara Lidman hade varit fullkomligt rosenrasande om hon hade läst den nya utredning som föreslår att vi inte bör skriva under ett förbud mot kärnvapen*. Efter paus gav Ellenor Lindgren ett smakprov ur den kommande föreställningen *Lev!* Dagens avslutades med Oskar Wigren som framförde *Musik av och om Sara*. Publiken bestod av 87 betalande, inklusive medverkande deltog totalt 102 personer.

Skellefteå

- 2019-05-25 **Ursinnig festival Jörn**. Vivohuset. Ellenor Lindgren provföreställning av musikperformance *Lev!* Publik ca 90.
- 2019-06-02 **Saradag** i Missenträsks bönhus. Medverkande: Birgitta Holm, Malin Ackerman och Harald Larsen. Publik ca 110.
- 2019-07-09 **"Anna-Stava var så fin!"** Stadsbiblioteket Skellefteå, på dagen 40 år sedan del 2 i Jernbaneserien, *Vredens barn*, publicerades. Ellenor Lindgren & Harald Larsen. Publik ca 60.
- 2019-10-15 **Berättarfestivalen. "Smaker från Hjortronlandet"**. Medlefors folkhögskola. Medverkande: Ellenor Lindgren, Tomas Marklund & Harald Larsen. 40 betalande middagsgäster.
- 2019-10-17 **"Festivalklubb Lev!"** + medverkan under arrangörskvällen. Ellenor Lindgren. Publik ca 200.
- 2019-10-18 **"Ska det vara så svårt att säga tack, förlåt eller älskade?"** Om författarna Britt-Marie Eklund, Anita Salomonsson & Sara Lidman. Ursvikens bibliotek. Harald Larsen. Publik ca 50.
- 2019-10-18 **"Sara som aktivist och talare."** Föreläsning av Ellenor Lindgren. Publik 30.
- 2019-10-19 **"Intressant diskussion mellan far och mig. För närvarande: Humor i gården."** Lidmangården. Harald Larsen. Publik 11.
- 2019-11-09 Gunilla Breskys dokumentärfilm ***Sara med allt sitt väsen***, två föreställningar i Missenträsks bönhus. Publik ca 130.
- 2019-12-30 Sara-dag på Stadsbiblioteket. **Födelsedagsfirande i två akter, Avgörande ögonblick och Lev!** Medverkande: Lo Lindström, Lillemor Skogheden, Agneta Berglund, Maria Ekberg Brännström, Lars Jonsson, Harald Larsen & Ellenor Lindgren. Publik 142.

Stockholm:

- 2019-01-26 **Arbetarlitteraturens dag** på Arbetarrörelsens Arkiv och bibliotek i Flemingsberg med de olika litterära sällskapen för arbetarförfattare. Bibliotekarie Roland Paulsen talade om hur arbetet skildras i litteraturen, förr och nu. Matts Beronius höll ett kort anförande om arbetet som disciplinering och en studie från Örebro Universitet om *Den avvikande anställda*. Arkivarie Jenny Lamber uppmanade sällskapen samt andra klubbar och föreningar, att lämna in material till arkivet. Ewa Bergendahl från Maria Sandel-sällskapet höll huvudanförandet och de övriga sällskapen fick lite kortare tid för att berätta om sina verksamheter. Ulla Danielsson och Christina Ohlsson berättade om året i Sara Lidman-sällskapet. Sara Lidman-sällskapet hade bokbord. Publik ca 120.
- 2019-03-08 **Kvinnor vid brunnen** på Författarförbundet. Annelie Bränström Öhman berättar om Saras författarskap och verk med "kvinnor vid brunnen" tema. Publik ca 50.
- Vid två tillfällen genomfördes programmet "**Dragspelet det skrattade och bräkte och lockade fram lust och lustigheter...**". Medverkande *Duon Fritt Spelrum* med Sune Löfströms dragspel, Sara-Maria Söderbergs fiol, sopransax och röst och Birgitta Holms inspirerande inlägg om Sara och musiken
2019-04-25 Samverkan med ABF. Publik ca 15.
2019-12-04 Rotundan i Stockholms stadsbibliotek, Birger Jarlsgatan. Publik ca 130. Recension av Christina Ohlsson:
Musikerna var en succé, så fint program, så mycket värme i framförandet, de skapade helt enkelt en härlig stämning och uppskattades mycket. ... Birgitta Holm ... talade om Sara och musiken, betydelsen av att vara uppväxt före radion och Saras förälskelse i Farbror Sven. ... Hon läste också ur Med fem diamanter och talade om hur Mozarts 24:e pianokonsert blir "samma begärsobjekt" för Wachira som Wambura, musiken och hans åtrå sammansmälter.
- 2019-11-08 Premiär Gunilla Bresksys film **Sara med allt sitt väsen** på biografen Zita på Sveavägen. Efter visningen gjorde Birgitta Holm ett inlägg. Sällskapet hade bokbord.

Umeå

- 2019-09-21 **Sara i arkiv och på film**. Medverkande Gunilla Bresky, Göran Larsson. Deltagare 30 personer. Arkivarie Göran Larsson visade valda delar ur Sara Lidmans personarkiv som finns på Umeå universitetsbibliotek. Dokumentärfilmaren Gunilla Bresky berättade om sitt arbete med filmen *Sara med allt sitt väsen*. Publik ca 30.

Läsecirklar

Skellefteå:

- Saracirkeln läste författardagböckerna och *Kropp och skäl*. 5 deltagare
- PRO-cirkeln har fortsatt läsa och diskutera *Jernbanesviten*. 12 deltagare
- "*Talarkonst*", Ellenor Lindgren studiecirkel om Sara Lidman som talare, 6 träffar i Jörn, 12 deltagare
- Läsecirkel kring Saras böcker startade i Bildas regi under hösten. 4 deltagare
- Studiecirkel Robertsfors, Ellenor Lindgren, "BiblioBilda - arena för demokrati".

Stockholm:

- Stockholms bokcirkel har träffats 8 gånger, en måndag i månaden under vår och höst för att prata om Saras romaner, debatterande texter mm men också sådant som andra skrivit om hennes författarskap. Under våren arbetade gruppen med Anna Salomonssons *Skeendet på stället* – en doktorsavhandling som gav lön för mödan. Parallellt lästes de texter av Sara Lidman som Anna Salomonsson analyserade: *Hjortronlandet*, *Med fem diamanter* och *Samtal i Hanoi*. Vårens sista träff ägnades åt utvald läsning från avhandlingens litteraturlista. Hösten 2019 är det ”favorit i repris”, nämligen *Jernbaneepoet*. 9 personer har deltagit under året.

Umeå:

- Under verksamhetsåret har tre bokcirkelar varit aktiva i Umeå. Två av cirkelarna läste färdigt *Jernbaneepoet* under hösten samt gjorde en gemensam resa i trakterna kring Missenträsk. En cirkel har läst Sara Lidmans tidigaste romaner, *Samtal i Hanoi*, samt påbörjat *Jernbaneepoet*. Totalt 22 deltagare.

Övriga aktiviteter

2019-03-26 **Livets pris**, Nordanå, introduktion för Skellefteå filmstudio. Harald Larsen. Publik ca 150.

2019-05-21 **Sara Kulturhus**, namnsläpp på Bryggarbacken i Skellefteå. Invigningstalare Ellenor Lindgren. Publik 200. Fler representanter för Sara Lidman-sällskapet var närvarande.

2019-07-19 **Adak Filmfestival**. Ellenor Lindgren musikperformance *Lev!* Publik ca 80. Sara Lidman-sällskapet fanns på plats med bokbord.

I samband med Sara-dagen 6 april hade en **affisch med motiv från Missenträsk** tryckts. Bakom layout och foto står Mikael Berglund. Försäljning har förutom vid detta tillfälle, skett i samband med bokbord vid olika aktiviteter som sällskapet deltagit i, och genom Bokcafé Pilgatan.

Ellenor Lindgren har tillsammans med Bilda utarbetat konceptet ”**BiblioBilda - arena för demokrati**”, vilket mynnat ut i ett samarbetsprojekt med Region Västerbotten, där bibliotek erbjuder föreställningen ”Lev” och en föreläsning om Sara som talare med tillhörande studiematerial. Till detta studiematerial har en film skapats i samarbete med sällskapet i Skellefteå. Studiecirkel har genomförts och planeras för fler bibliotek 2020.

Sällskapet nominerade fyra verk av Sara Lidman till **Sverige läser – en guide till tusen år med svensk litteratur** - initierat av DELS (De litterära sällskapet i Sverige); *Hjortronlandet*, *Din tjänare hör*, *Lifsens rot* och *Samtal i Hanoi*.

Mötesplats Sara Lidman Missenträsk. Jordbruksverket och Skellefteå kommun beviljade under 2019 projektet nära 1,2 miljoner kronor för en basutställning och mötesplats kring Sara i gamla skolan/bygdegården. Arbetet utgår från Jonas Lundqvists ”Sara Lidman, Missenträsk och världen – En förstudie kring en utställning om Sara Lidmans författarskap, litteraturens och verklighetens människor och miljöer.” Bygdegårdsföreningen har givit Ellenor Lindgren uppdraget att ansvara för utställningen. Planerad invigning sommaren 2021.

Under hösten arbetade Göran Larsson, Harald Larsen och Annelie Bränström Öhman med att sammanställa **medlemsskriften Sara-dagar III**. Skriften innehåller alla inslag från Sara-dagen 2019 plus fem tal av Sara Lidman med kommenterande artiklar. Skriften sändes ut till medlemmarna i början av december.

Nomineringsarbetet inför **Sara Lidman-priset 2020** inleddes i oktober och nomineringen pågick till 21 december. Ett mindre antal nomineringar inkom, men tillsammans med kvarvarande från tidigare år, fanns drygt 50 personer och organisationer nominerade. Därefter vidtog juryns arbete. Juryn bestod av Erik Jonsson, koordinator Littfest, Anna Sanvaresa (Jörgensdotter), författare och 2018 års pristagare, och från Sara Lidman-sällskapets styrelse Ulla Danielsson, Annelie Bränström Öhman och Ann Sigfridsson.

Skellefteavdelningens arbetsgrupp har träffats sju gånger under året och information till medlemmarna via mejl skedde vid fyra tillfällen.

I oktober skickades "**Meddelande tjugofyra**" ut från **Sara Lidman-sällskapet i Stockholm** (12 sidor). Det innehöll förutom Sara-nyheter, kallelser och notiser, Christina Ohlssons "Dagbok från Missenträsk 15-16 juni" och ett reportage av Eva-Brita Järnefors om ABF-mötet 26 november 2018 med Anna Salomonsson.

Samarbeten

Samarbete med olika aktörer är en viktig del av Sara Lidman-sällskapets arbete. Under verksamhetsåret kan nämnas några pågående samarbeten. Sällskapet i Skellefteå samverkar fortlöpande med kommunen kring Sara Kulturhus, samt med Missenträsks bygdegårdsförening bl a kring Mötesplats Sara. Ellenor Lindgren och Harald Larsen har samarbetat med Bärens hus, Glommersträsk, kring ny basutställning.

Ett närmare samarbete har inletts med Umeå Universitet kring frågor om förvaltningen av gården i Missenträsk. Träff skedde i oktober med Rickard Olsson och Carina Sehlstedt, fastighetschef respektive utvecklingsledare vid Lokalförsojningsenheten.

Samverkanspartner vid olika arrangemang:

ABF Umeå, ABF Västerbotten, ABF Stockholm, ABF Skellefteå, Bilda Skellefteå, Biografen Zita, Folkets bio, Bokcafé Pilgatan, Kultur Skellefteå/Stadsbiblioteket, Medlefors folkhögskola, Missenträsks bygdegårdsförening, Stockholms stadsbibliotek, Umeå universitetsbibliotek, Umeå kommun, Ursvikens bibliotek.

Övrigt

Verksamhetsåret 2019 var innehållsrikt. En rad olika händelser har under året satt Sara Lidman i fokus. Gunilla Breskys film, *Sara - med allt sitt väsen* har nämnts ovan då sällskapet på olika sätt varit involverad kring föreställningar. Filmen hade sin urpremiär på Norrlandsoperan 2019-11-06, som även gav föreställningen 2019-11-07.

Filmmusiken komponerad av Johan Ramström spelades live av Umeå symfoniorkester vid dessa föreställningar. Stora delar av styrelsen var närvarande vid urpremiären.

Filmen hade biopremiär på Folkets bio över hela landet 2019-11-08. Efter premiären visades filmen i Stockholm på två biografier, och gick för fulla hus. Filmvisning skedde i Kiruna och Burträsk 2019-11-10, samt även på Biostaden Aveny, Skellefteå veckorna efter premiären. Filmen uppmärksammades och recenserades i olika media.

Tidigare opublicerad novell *Och give oss frid* av Sara Lidman under pseudonym Laila Danell trycktes i tidskriften *Vasaplan* som utkom i september. Detta väckte uppmärksamhet över landet och rapporterades i olika medier. Erik Jonsson, koordinator Littfest, berättar om fyndet han fann i Sara Lidmans arkiv på Umeå universitet i en artikel som publicerades tillsammans med novellen.

Föreställningen *Lev!* Spelades vid fem tillfällen på Nordanå för högstadiet, vecka 28. Publik ca 800 högstadieelever i Skellefteå kommun. Efterarbete med ca 200 elever där Ellenor Lindgren föreläste om Sara Lidman.

Noteras slutligen att twitterlänken @saralidmanorden vid årsskiftet hade 391 följare, hittills 776 tweets. Ansvarig är Enar Nordvik.

Umeå 23 mars 2020

Karin Högström

Ulla Danielsson

Göran Larsson

Erik Danielsson

Harald Larsen

Anita Persson

Ann Sigfridsson

Ellenor Lindgren

Annelie Bränström Öhman

Jenny Norlander

Christina Ohlsson

Mikael Berglund